

Ani sirotečka

Premiér prosazuje „jen“ to, co sliboval

Ne znamená ne. Andrej Babiš odmítá přijmout jediného migranta, i kdyby to měli být sirotci ze Sýrie, jak to chce prosadit paní europoslankyně za KDU Michaela Šojdrová. Babiš už si vysloužil horu odsudků od konkurenčních politiků i občanů a ještě jistě dostane co proto.

Předně je třeba říci, že celá akce paní Šojdrové je politická hra, jako by přijetím několika desítek sirotků mělo Česko prodlat nějakou kvalitativní proměnu a stát se lepší zemí. Česko se tím nezmění: drtivá většina obyvatel je proti, politici jim ve své většině slíbili, že uprchlíky nepřijmou, a otevírat podobná témata je jako vnucovat vegetariánovi vývar s tím, že to přece není maso.

Premiér Babišovi lze vyčítat tvrdost, možná i cynismus, ale rozhodně nelze čekat, že v téhle otázce podlehne nějakému citovému vydírání. Na projevy nenávisti od určitých lidí si již zvykl. A pokud za jeho postoj Česko obdrží nálepkou sobců a možná námi budou někteří zahraniční politici i opovrhovat, pak na to lze říci, všeho do času. Evropský mainstream se mění poměrně rychle.

Pokud by paní Šojdrová svůj návrh myslela jen trochu vážně, pak by Česku nenabízela údajně 17leté mladé sirotky, ale spíše mnohem menší děti. Paní Šojdrová by měla říci, jak si „přijetí“ představuje, jak dlouho má trvat a kdo sirotky vybere. Ze zkušenosti víme, jak to dopadlo s křesťanskými uprchlíky z Iráku. Část z pečlivě vytipovaných potřebných se sebrala, odešla do Německa a někteří z nich ještě zle pomluvili ty dobráky, kteří je do Evropy přivedli. Jen těžko si lze představit jakoukoli integraci mladých mužů, kteří jsou ve své kultuře považováni za dospělé a jimž se zde dostane kromě střechy nad hlavou jen absolutně cizí a pro ně nekompatibilní kultury, jazyka i hodnot. Přijetí našich norem je u nich vysoce nepravděpodobné, kdyby to dopadlo dobře, tak utečou za lepším do Německa. V horším případě někomu ublíží, inu přicházejí z prostředí, kde je obvyklé řešit konflikty násilím.

Babišovo chování je snadné odsoudit z mravních pozic, ale čistě prakticky je zřejmé, že všichni migranti nepřicházejí, aby zde získali dočasný azyl, ale částečně též proto, aby si žili lépe. Na tom není nic odsouzeníhodného, to by chtěl leckdo, nicméně pokud se nepřizpůsobíte místním zákonům a kultuře, pak vás nepřijmou ani Spojené státy americké – stát vybudovaný na migrantech.

Martin Zvěřina

Brouk v duši

I teď mají smysl stará auta s lidskou tvář a dimenzí

Brouk je víc než auto, říká představitel firmy Volkswagen a má pravdu. Když VW ohlašuje definitivní konec modelu Brouk, lze v tom vidět důsledky konkurenčního boje, technologických změn či koncernové politiky, ale i cosi navíc. Čteme nekrolog modelu, který se vyráběl 80 let. Modelu, který překonal původní zadání i očekávání a změnil se v symbol společenského statusu, ba nekonformity. Stal se tématem možná víc pro sociology než pro techniky.

Ne náhodou novému broukovi nejvíce konkurovaly nově mini a nový Fiat 500. Vyrábějí se (s pauzou) už 60 let. Patřil by k nim i Citroën 2CV zvaný kachna, kdyby ho v roce 1990 výrobce „nezařizl“. Mají cosi společného. Ač jsou technicky inovované pro 21. století, uchovaly si „lidskou tvář“, kulatá světla, oblé tvary a nezaměnitelný „kukuč“, což působí individualisticky. Dokládají, že zákazník se ne vždy chová jako ryzí homo oeconomicus, ale projevuje své touhy i nostalgie.

Původní požadavek na brouka zněl, aby třetí říše měla auto, které uveze dva dospělé a tři děti rychlostí 100 kilometrů a stálo by pod 1000 marek. Kachna měla v poválečné rozbité Francii uvést čtyři venkovany, pytel brambor a ošatku vajec přes pole, aniž by se rozbilo jediné vejce. Těžko mohl někdo očekávat, že z toho vzniknou auta pro široké vrstvy včetně intelektuálů, nonkonformistů a hippies. Auta, kterých se prodá 21 milionů (brouk) či pět milionů (kachna).

Kříšení brouka, mini či Fiatu 500 naznačuje cosi obecnějšího. I v éře technologické revoluce, dopravních vizí Elona Muska a robotizace trvá zájem o výrobky s lidskou tvář a dimenzí. A to i v branži osobních aut.

Zbyněk Petrářek

LIDOVÉ NOVINY

Vydavatel: MAFRA, a. s., Karla Engliš 519/11, 150 00 Praha 5, IČ 45313351, evidenční číslo MK: E 5168, ISSN 0862-5921

REDAKCE:

ŠÉFREDAKTOR Ištvan LÉKO ŘEDITEL Veselín Vačkov

VEDOUcí VYDÁNÍ Martin Eged, Petr Závoda,

HLAVNÍ EDITOŘI Petr Bušta, Lukáš Novotný, ŠÉFKOMENTÁTOR Petr Kamberský,

VEDOUcí LIDOVKY.CZ Tomáš Málek

VEDOUcí REDAKTOŘI RUBRIK Martin Zvěřina (národy), Kateřina Surmanová (domov), Michal Pavec (biznys), Milan Rokos (svět), Jana Machalická (kultura), Ondřej Trunečka (sport), Michal Růžička (foto), Barbora Cihelková (Akademie), Kateřina Kolářová (Právo & justice), Josef Tuček (Medicína & věda), Lukáš Rous (seriály LN), Petr Bušta (Česká pozice), Petr Kamberský (Orientace), Kateřina Svobodová (Relax), Vladan Šír (Pátek LN), Eva Hlinovská (Esprit), Petr Kain (Index)

VEDOUcí GRAFICKÉHO STUDIA Štěpán Korčíš, FOTOEDITOŘI Jan Bezucha, Petr Homolka

JAZYKOVÁ REDAKTORKA Iva Pospíšilová

Adresa redakce: Lidové noviny, Anděl Media Centrum, Karla Engliš 519/11, 150 00 Praha 5 - Smíchov, Tel. ústředna 225 067 111, dopisy@lidovky.cz, www.lidovky.cz

Inzerce: Mafra, a. s., Anděl Media Centrum, Karla Engliš 519/11, 150 00 Praha 5 - Smíchov, Deputy Key Account Director: Lucie Hirschlerová, lucie.hirschlerova@mafra.cz, konference: Růžena Rousková, ruzena.rouslova@mafra.cz; www.mafraevents.cz

Inzerce v regionech: Severní Čechy tel. 478 636 311, Liberecký kraj tel. 488 123 311, Hradecký kraj tel. 498 515 311, Pardubický kraj tel. 467 303 311, Jižní Čechy tel. 388 909 313, Plzeňský kraj tel. 374 333 311, Karlovarský kraj tel. 359 404 311, Moravskoslezský kraj tel. 558 959 311, Střední Morava tel. 583 808 311, Východní Morava tel. 576 202 311, Jižní Morava tel. 516 202 315, Vysočina tel. 564 606 311

Předplatné: Informace, objednávky pro tuzemské doručování, změny a přerušení na tel. 225 555 533, fax 225 556 633, e-mail: predplatne@lidovky.cz, www.lidovonoviny.cz a na adrese Lidových novin, oddělení předplatného. Reklamacne na bezplatné lince 800 912 912

Digitální vydání: www.lidovonoviny.cz

Tisk: TISKÁRNÍ MAFRAPRINT Praha a Olomouc. Rozšiřuje PNS, a. s.

Prodány nákladově ABC ČR. Četnost: vychází denně kromě neděle, místo vydání: Praha

© MAFRA, a. s., 2018 nebo uvedení dodavatele obsahu. Jakékoli užití a šíření částí nebo celku obsahu Lidových novin (včetně jejich překladu) bez písemného svolení vydavatele je zakázáno. Vydavatelství MAFRA, a. s., je součástí koncernu AGROFERT.

Politika podle Dietla

Komunální politici mají být především manažeři, na celostátní úrovni je to však problém

Normalizační Československá televize kdysi vysílala dva – dnes nechalvalně proslulé – seriály zaměřené na problémy komunální politiky, oba dle scénáře Jaroslava Dietla. V září 1976 měl premiéru *Muž na radnici*, v květnu 1981 pak *Okres na severu*. ČST dokonce druhý zmíněný seriál deklaroval jako svůj příspěvek k oslavám 60. výročí vzniku KSČ, k XVI. sjezdu KSČ i volbám do zastupitelských orgánů v roce 1981. Hlavní hrdinové, předseda městského národního výboru František Bavor i předseda OV KSČ Josef Pláteník, mají ctnosti, které lidé dodnes od komunálního politika, zejména starosty, vyžadují: pracovitost, nezištnost, porozumění, starosta má znát problémy prostých lidí, žít skromně, má být spravedlivý a ochotný jít kvůli zájmům své obce či okresu i do pro něj nepřijemného konfliktu. Má kráčet odhodlaně za svým ušlechtilým cílem, třeba, jako Bavor, za lepším bydlením pro všechny.

Není na tom nic divného, poněvadž oba seriály byly v první řadě propagandou, kdy většina diváků dobře věděla, že v realitě reálného socialismu na MNV, natož na OV KSČ na žádného Bavora ani Pláteníka nenarazí. Vzory funkcionářských ctností se za socialismu zkrátka vyskytovaly především v televizi, k níž diváci kromě tehdejšího monopolu ČST mohli přitáhnout i Dietlem umně napsané předivo mezilidských vztahů čili „zlidštění“ soudruha tím, že i on řeší v osobním životě takové věci, jako je například partnerská krize.

Ideologie jde stranou

Pomineme-li excesy, vtahující na komunální úroveň téma migrační krize či nabízející „deratizační boj“ s tzv. nepřizpůsobivými, je letošní kampaň, podobně jako většina předchozích, vlastně hodně nudná. Kandidující hnutí a strany odlišují pouze různé použité barvy a jiné tváře kandidujících, hesla jsou téměř stejná: zařídíme, postavíme, vylepšíme, jen my jsme ti praví profesionálové, kterým můžete svěřit město do rukou. Samé manažerské přednosti, skoro nic jiného.

JOSEF MLEJNEK JR. politolog

František Bavor i Josef Pláteník mají ctnosti, které lidé dodnes od komunálního politika vyžadují: pracovitost, nezištnost a porozumění

”

A opět není divu. Komunální politika je z povahy věci neideová, neideologická, pragmatická. Starosta i starostka, byť slovo pochází z výrazu „starý“ (tedy zralý a zkušený), se mají hlavně starat. Tudiž běhat, shánět, volat, organizovat, zařizovat, plánovat, usmívat se, řešit problémy psími exkrementy na chodnicích počínaje a třeba dálničným obchvatem města konče. Zde opravdu není místo pro nějaké politické vpravo vlevo, neboť radnice zase tolik peněz nepřerodždí a požadovaná míra zásahů starosty do věcí veřejných je spíše větší než menší.

Záležitostí, které obec může vyřešit opravdu sama, však není mnoho. Doprava, školství, bytová výstavba či ekologie, vše je v praxi propleteno s nějakou vyšší úrovní, krajskou, celostátní neboli pražskou i unijní čili bruselskou. Samozřejmě nejen v České republice. Říká se tomu víceúrovňové vládnutí, pro které je typické smazávání striktního dělení na politiku místní, celostátní a zahraniční i často po-

měrně komplikované propojování různých rovin – kdy třeba na nějakém projektu spolupracují dva hraničící kraje sousedních zemí a pár měst a obcí z daného regionu s podporou nějakého bruselského fondu, bez přímého angažmá centrálních (národních) vlády.

V uvedené houštině se často obtížně orientují i sami aktéři, tedy starostové, krajští zastupitelé či konkrétní úředníci. Volič pak v podstatě nemá šanci, aby se v tom vyznal. Stávající radnici sice může posuzovat podle konkrétních výsledků, hrozí mu však nebezpečí, že buď sedne na lep těm, kdo se chlubí cizím peřím, nebo „ztratí“ někoho, kdo je schopný, leč narazil na vskutku nepřekonatelný odpor některé z oněch mnoha vládnoucích rovin.

Důležité je mít ta správná čísla

Každopádně úspěšný starosta musí mít mobilní telefon plný užitečných čísel. Kampaní hnutí ANO, prezentující jako jednu z hlavních předností kandidátů prostou skutečnost, že mají číslo na mobil Andreje Babiše, je sice prvoplánová, avšak svým způsobem výstižná. K úspěchu v komunální politice je totiž třeba být jako ten Pláteník, nebo tak alespoň navenek vystupovat. A mít výsledky, kterých bez husté sítě kontaktů na důležité lidi dosáhnout nelze.

Komunální politici se v české veřejnosti dlouhodobě těší největší důvěře právě pro svou praktičnost a neideologičnost. Z velké části jistě zaslouženě, ostatně průměr s Pláteníkem má za cíl pouze ukázat, že základní paradigma místní politiky je po staletí neměnné a i silně ideologické režimy si ho pouze „přičísnu“ dle svých potřeb.

Problém ale vzniká na centrálním, popřípadě bruselském patře „víceúrovňové“ mocensko-řídící pyramidy. Česká veřejnost, zdaleka nejen voliči hnutí ANO, totiž i na celostátní úrovni preferuje v podstatě komunální přístup. Na rovině, kde je třeba širších rozhledů, idejí, teoreticky podloženějších koncepcí. Kde se mobilem a „manažerštinou“ či přímo „pláteníkovštinou“ sice dá mnohého dosáhnout, ale přinejlepším ve střednědobé perspektivě.

ŠINKANSEN

Hyperpsavci ve vědě

MARTIN RYCHLÍK redaktor LN

Je to šok. Existují vědci, kteří vydají každých pět dní odbornou studii. A navíc: není jich až tak málo. Profesor John Ioannidis ze Stanfordu otiskl v magazínu Nature text, v němž uvádí, že mezi lety 2000 a 2016 s kolegy identifikovali přes 9000 vědců, kteří byli neuvěřitelně produktivní – vydali během roku více než 72 nových článků!

Tým v databázi Scopus spočítal opravdu jen studie, nikoli komentáře či recenze. Většina hyperautorů (7888, 86 procent) báda ve fyzice, kde je běžné u experimentů z jaderného střediska CERN uvádět i stovky autorů. Ve zbylé množině oborů bylo plno Číňanů a Korejců (možná jen s tímí, zato špatně sjednocenými jmény). Po dalším „očistění“ dat zůstal vzorek 265 autorů, jichž se badatelé e-mailem i optali, jak zvládají napsat takové ohromné množství textů.

V 81 odpovědích převažovala slova o „tvrdé dřině“, „lásece k vědě“, „mentoringu mladých“, „velkých týmech“ či „extenzivní spolupráci“. Půlka hyperpsavců působila v medicíně; hned 69 vědců vydávalo přes 72 článků i čtyři léta po sobě... Nejvíce bylo Američanů (50), ale výrazně aktivní byli i Malajci (13), kteří jsou za publikace placeni.

„Kdo má u studií, které mají extrémní počty spoluautorů, zodpovědnost za výsledné dílo? Je směšné vidět 524 autorů,

Jednoho rekordmana mělo i Česko. René Kizek chrlil na Mendelově univerzitě článek za článkem: v roce 2015 mu Scopus spočetl 86 spoluautorských účastí (!), rok nato 67. Dnes má Kizek na kontě celkem 614 studií.

”

kterí článek „napsali“. Přispěli čárkou nebo tečkou? Potřebujeme systém, který lépe rozeznává zásluhy autorů,“ řekl Ioannidis časopisu Science.

Pro srovnání. I novináři užívají podobnou databázi, Newton, která pod jmény autorů eviduje (a sčítá) jejich výstupy. Podíváme-li se jen na autory domácí redakce tohoto listu, tištěných LN, pak za poslední rok vypadnou následující počty: kolega Ondřej Koutník měl 283 textů v papírovém vydání, Martin Rychlík 271 článků a třeba vedoucí domácí rubriky Kateřina Surmanová 236 článků podepsaných celým svým jménem, nikoli jen zkratkou.

A věřte nevěřte, je za tím docela dost práce, schůzek, telefonátů, e-mailů i finálního psaní, byť jde „pouze“ o noviny. Ioannidisovo zjištění tak vzbuzuje pochyby o skutečném přínosu autorů; zda se nositelé grantů či zasloužili akademici „nepřipisují“ až moc často k nápadům jiných. Otázka je však i obecnější: jak definovat (spolu)autorství, kde vklad končí?

Přestože článek v Nature výslovně uvádí, že Scopus eviduje „kvalitní časopisy“, nedávna studie ekonomů z ústavu CERGE-EI ukázala, kolik už do databáze proniklo predátorských čili pochybných žurnálů, které otisknou vše. Ostatně jednoho rekordmana, jenž ve vědecké obci nemá dobré jméno, mělo i Česko. René Kizek chrlil na Mendelově univerzitě článek za článkem: v roce 2013 mu Scopus spočetl 86 spoluautorských účastí (!), rok nato 67 a pak dalších 73 článků v roce 2015. Dnes má Kizek na kontě celkem 614 studií v širém spektru oborů, které buď mementem, že čísla a scientometrie neříkají ve vědě úplné všechno.

Pondělí ŠINKANSEN Martina Rychlíka

Úterý DEPEŠE Blahoslava Hrušky

Středa ARCHIV Petra Zídka

Čtvrtek ROZHLEDNA Petra Kaina

Pátek LÉKÁRNA Ištvan Léka

Sobota CHLÍVEK Petra Kamberského